

EDUKACJA PRZEDSZKOLNA W NAUCZANIU ZDALNYM - WSPIERANIE ROZWOJU DZIECKA W ŚRODOWISKU DOMOWYM

Opracowanie : mgr Dorota Koziół- Żurawska
Doradca metodyczny wychowania przedszkolnego

POMOC PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA

Do zajęć specjalistycznych prowadzonych w przedszkolu w związku z udzielaniem dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej zalicza się zajęcia:

- 1) korekcyjno-kompensacyjne,
 - 2) logopedyczne,
 - 3) rozwijające kompetencje emocjonalno-
-społeczne,
 - 4) o charakterze terapeutycznym.
-

Zajęcia związane z pomocą psychologiczno - pedagogiczną prowadzą specjaliści, zatrudnienie zgodnie z kwalifikacjami.

Jakie są zadania nauczyciela?

Do zadań nauczycieli i specjalistów należą :

1. rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci,
2. określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci,
3. rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu wychowanków, w tym barier i ograniczeń utrudniających ich funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu przedszkola,
4. ***podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału dzieci w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania,***
5. współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania dziecka oraz planowania dalszych działań.

TEMAT :podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału dzieci w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania.

ZADANIA NAUCZYCIELA: dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych dziecka.

SPOSOBY REALIZACJI: w trakcie bieżącej pracy.

Formy realizacji ppp przez nauczycieli określone są w wewnętrznych regulaminach placówki, opracowanych na podstawie:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.).

Proponowane formy :

1. Planowanie pracy na poziomach;
2. Stosowanie kart pracy zgodnie z możliwościami rozwojowymi dzieci;
3. Wykorzystanie umiejętności dzieci zdolnych podczas zajęć;
4. Dostosowywanie wymagań do możliwości dziecka, we wszystkich obszarach funkcjonowania;
5. Systematyczne, podparte obserwacją, stawianie coraz wyższych wymagań.
6. Zamiast dodatkowych zadań dydaktycznych - wspólna zabawa

Zabawa dziecięca to ważne, pozornie bardzo proste, a w rezultacie bardzo skomplikowane i trudne do zgłębienia zjawisko. Jej rola w rozwoju dziecka jest nieoceniona. Poprzez nią dziecko ma możliwość wypowiedzenia swoich uczuć, pragnień, dążeń. Poznaje świat realny, świat rzeczy i świat stosunków ludzkich. Dorośli czasem próbują odwodzić dziecko od tradycyjnej zabawy na rzecz bardziej „rozwijających” form działalności. Jednak dla dzieci w wieku przedszkolnym to właśnie zabawa jest najbardziej naturalną i skuteczną metodą nauczania i uczenia się.

Zasadnicze funkcje zabawy (Hurlock E. B.: Rozwój dziecka, Warszawa 1985)

- **funkcja kształcąca** - dziecko w zabawie kształci swoje zmysły, doskonali sprawność motoryczną, wzbogaca wiedzę o świecie, a także wiedzę o sobie samym, to znaczy poznaje swoje możliwości i uczy się je oceniać.
- **funkcja wychowawcza** - dziecko szczególnie w zabawach grupowych przyswaja różne normy, uczy się przestrzegania reguł postępowania w różnych sytuacjach, uczy się przestrzegania umów z innymi ludźmi.
- **funkcja terapeutyczna** , inaczej korekcyjna – w zabawie dziecko ma możliwość z jednej strony uwolnienia się od dręczących je napięć, emocji, a z drugiej uczy się różnych sposobów wyrażania swoich uczuć oraz rozwiązywania swoich problemów osobistych.
- **funkcja projekcyjna** - dzięki temu, że w zabawie dziecko wchodzi w różne sytuacje, wykonuje różne zadania, pełni różne role, a więc ujawnia pośrednio przez te wszystkie środki wiele swoich możliwości, dorosły może odkryć i lepiej poznać różne problemy dziecka. Wnikliwe obserwowanie dziecka w trakcie różnych zabaw umożliwia poznanie wielu dotąd ukrytych mocnych i słabych stron dziecka. Pozwala na odkrycie możliwości dziecka, tego, na co je stać w różnych sytuacjach

Jak wspierać rozwój dziecka, objętego pomocą psychologiczno - pedagogiczną w przedszkolu, w warunkach domowych?

1. Rodzic nie jest terapeutą ani wykwalifikowanym nauczycielem - nie musi się znać na metodach, formach i rodzajach wsparcia;
 2. Środowisko domowe zazwyczaj nie posiada specjalistycznych pomocy terapeutycznych, czasem również drukarki;
 3. Kolorowanka i karta pracy nie jest obowiązkową formą wsparcia - wszystko powinno być dawkowane z umiarem i dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka;
 4. Dziecko nie powinno być zobowiązane do siedzenia przed komputerem w ramach wsparcia rozwoju - z badań wiemy, że dzieje się wręcz na odwrót.
 5. Działania wspierające powinny być "przemycane" podczas codziennych zajęć i zabaw, tak aby dziecko nie czuło się przymuszane do pracy;
-

O czym powinniśmy pamiętać...

Rodzice w obecnej chwili obciążeni są bardzo dużym stresem. Sytuacja dla wielu z nich jest trudna, ze względów emocjonalnych, społecznych lub finansowych. Troska rodziców o zapewnienie dziecku jak najlepszych warunków rozwoju zderza się często z troską o zapewnienie bytu

Generowanie dodatkowych zajęć dla dzieci przedszkolnych, nadmierne obciążanie rodziców zadaniami może przyczynić się do zwiększenia sytuacji stresowych u rodziców i negatywnym ich wpływie na dziecko. Takie sytuacje mogą powodować frustrację, złość, agresję. Lepiej więc ograniczyć wymagania lub zmienić ich formę, niż narażać dorosłych i dzieci na niepotrzebne nerwowe sytuacje.

Co możemy zrobić?

Możemy zaproponować rodzicom zabawy i działania, którymi zajmą dziecko, w toku codziennych zajęć.

Poniższe propozycje nie zawsze sprawdzą się w każdym środowisku domowym.

Wszystko zależy od sytuacji rodzinnej, charakteru rodziców i dzieci, chęci działania, świadomości rodziców o potrzebie wspierania rozwoju dziecka w danym obszarze.

Powinniśmy pamiętać że zawsze warto zaproponować, nie powinniśmy jednak oczekiwać “sprawozdań” ze strony rodziców na temat zrealizowanych działań.

Punkt, który powinniśmy zaznaczać każdorazowo rodzicom - wspieramy samodzielność dziecka.

Nadmiernie troskliwi dorośli pragną uchronić dzieci przed wszelkimi trudnymi sytuacjami i negatywnymi emocjami. Stąd bierze się skłonność do wyręczania przedszkolaków. Najpierw dotyczy to czynności samoobsługowych (dopinanie samodzielnie zapiętych kurtek, poprawianie czapek, zakładanie butów itp.), a później rzecz podobnie się ma w przypadku samodzielnego poszukiwania rozwiązania własnych problemów. Rodzice często biorą sprawy dzieci w swoje ręce i np. dzwonią do rodziców koleżanek, żeby wyjaśnić rówieśnicze konflikty, robią wymówki nauczycielom, kiedy dzieci mówią, że nie lubią przedszkola czy chcą decydować kto, z kim i kiedy ma się bawić. Takie zachowanie nie sprzyja rozwojowi dzieci i nie pozwala im dorosnąć. Wychowywać dziecko mądrze to stawiać mu wymagania, oczywiście odpowiednie do wieku i możliwości. Wychowywać to zrezygnować z wyręczania, pozwolić na zmaganie się z własnymi problemami, na uczenie się na błędach.

Aspekty samodzielności

W wieku przedszkolnym samodzielność dziecka przejawia się w trzech aspektach:

a) Samodzielność praktyczna

Ujawnia się w wykonywaniu codziennych czynności na rzecz samego siebie lub potrzeb rodziny. Pozwala na radzenie sobie z czynnościami samoobsługowymi oraz wykonywanie obowiązków związanych z pracami porządkowymi i gospodarczymi.

b) Samodzielność umysłowa

Polega na umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów podczas zabawy oraz nauki.

c) Samodzielność społeczna

Przejawia się w umiejętności współdziałania z rówieśnikami i opiekunami, porozumiewania się z nimi oraz brania odpowiedzialności za podejmowane decyzje społeczne.

- Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., Dwulatki i trzylatki w przedszkolu i w domu. Jak świadomie je wychowywać i uczyć, Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, Kraków 2012.
- Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego czterolatków i pięcioletków, WSiP, Warszawa 2004.

Działamy! Przykłady

- ★ ubieranie - manipulowanie, zapinanie guzików, zamków, naciąganie rajstop czy skarpetek (ćwiczenia palców, koordynacji, orientacji przestrzennej, umiejętności panowania nad własnym ciałem)
- ★ spożywanie posiłków - posługiwanie się łyżką, widelcem, krojenie (prawidłowe napięcie mięśniowe, ćwiczenia prawidłowego chwytu, koordynacji ruchowej, koncentrację uwagi, a przeżuwanie pokarmów stałych wspiera prawidłowy rozwój mowy).

Ważne, aby przy posiłkach nie oglądać bajek i skupić się na świadomym kontrolowaniu czynności związanych z jedzeniem.

- ★ Przygotowywanie posiłków z dorosłymi - ugniatanie ciasta (napięcie mięśniowe oraz wzmacnianie palców), smarowanie blachy do ciasta, krojenie pod okiem osoby dorosłej, samodzielne smarowanie pieczywa, komponowanie kanapek.
- ★ W miarę możliwości - nawlekanie na sznureczki różnego typu makaronu, zabawa w "Kopciuszka" - segregowanie wymieszanych produktów np. kasza pęczak, fasolki o różnej wielkości, suchy groch lub ciecierzycy (koncentracja uwagi, cierpliwość, umiejętność klasyfikowania i przeliczania w dostępnym przez dziecko zakresie).
- ★ Samodzielne mycie się gąbką, samodzielne mycie zębów (dzieci młodsze pod nadzorem)

- ★ W miarę możliwości - zabawy z krochmalem, ugotowanym z mąki ziemniaczanej, w którym dzieci mogą mieszać ręką lub łyżką (*napięcie mięśniowe i koordynację*), wyciągać zatopione plastikowe, drobne zabawki (*chwyt pęsetowy, napięcie mięśniowe, koordynacja*), nakładanie krochmalu łyżką do małych pojemników, samodzielne mycie w misce z wodą wszystkich przedmiotów z krochmalu za pomocą dłoni, gąbki, szczoteczki lub pędzla.
- ★ Zabawy z lodem - mrożenie kostek lodu, wyciąganie ich z zimnego krochmalu, zabawy z kostkami lodu z wykorzystaniem szczypców lub łyżek - nabieranie (*sprawność manualna, stymulacja taktylna, integracja sensoryczna*).
- ★ W miarę możliwości - układanie w szafkach, samodzielne zwijanie skarpetek, wieszanie prania, składanie prania, wyciąganie prania z pralki, nauka zawiązywania butów, sznurowanie butów, układanie pościeli, rozkładanie talerzy, sztućców, nalewanie wody, (*zaangażowane są wszystkie mięśnie ramion, stymulowany jest układ proprioceptywny,*).

MOTORYKA DUŻA

- ★ Samodzielne wchodzenie i schodzenie po schodach, młodsze dzieci z asekuracją (wzmacnianie mięśni nóg, ruchy naprzemiennie, uaktywnienie obu półkul mózgowych, koordynacja ruchowa, równowaga, planowanie ruchowe)
- ★ Turlanie się, kołysanie w przód i tył na pupie, piętach, piłce, na boki na szeroko rozstawionych nogach, w siadzie skrzyżnym wprowadzanie tułowia w ruch wahadłowy i kolisty, ruchy wahadłowe głowy od barku do barku.
- ★ Zeskakiwanie na miękkie podłoże.
- ★ Przeskakiwanie przez przeszkody - rozłożony pasek, skakankę, poduszkę itp.
- ★ Bujanie się w kocu,
- ★ W miarę możliwości - skakanie na skakance, w gumę,
- ★ Mocowanie się - dorosły z dzieckiem,

- ★ Podnoszenie “ciężarów”- butelki z wodą, zakupy, podawanie zakupów w trakcie rozpakowywania,
- ★ Mycie podłogi mopem (przy wsparciu osoby dorosłej), odkurzanie, wycieranie kurzu (ćwiczenia wzmacniające mięśnie całego ciała, koordynację, ruchy naprzemiennie)
- ★ W miarę możliwości korzystanie z kąpieli w wannie (woda stawia opór mięśniom, sprzyja rozluźnieniu)
- ★ Jeżdżenie po mieszkaniu na poduszce lub na pupie, wykorzystując jako siłę napędową własne mięśnie.
- ★ Korzystanie (w miarę możliwości z skakanki, gumy do skakania, rowerka, rolek itp).

Propozycje dodatkowe dla rodziców i nauczycieli
:

Załącznik nr 1 - “Pan Henio” prezentacja do pobrania pod linkiem

<https://docs.google.com/presentation/d/1p20qLVzPPHnniGM0k5k8hGiL4CrewPYiD5lQrXkc03A/edit?usp=sharing>

Załącznik nr 2 - ZDOBYWAMY SPRAWNOŚĆ
“MISTRZ DOMOWYCH OBOWIĄZKÓW”

https://docs.google.com/presentation/d/1KldcIVRQhiE_vXDQS4P8kHM8n4EOb1EjH-G-arq9PUk/edit?usp=sharing

Dziękuję za uwagę